

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 126/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 3T/6/2018 z 18. apríla 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Tdo/33/2021 z 30. septembra 2021 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav veci

1. Z neúplného podania doručeného ústavnému súdu 3. januára 2022 a vyžiadaných príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom spolu s ďalším obžalovaným uznaný vinným zo zločinu zabitia podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 a pol roka, rovnako bolo sťažovateľovi uložené protialkoholické liečenie ústavnou formou a povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodenej na skutkovom základe, že:

„... dňa 21.09.2017 v [REDAKOVANÉ] na ulici [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ], ktorý bol v užívaní obžalovaného [REDAKOVANÉ], v čase od 11.00 do 15.00 h, pod vplyvom alkoholu, pri spoločnej konzumácii alkoholických nápojov a po predchádzajúcej hádke s poškodenou [REDAKOVANÉ], ju opakovane fyzicky napádali takým spôsobom, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] ju najmenej 2-krát udrel do oblasti tváre a najmenej v 1 prípade ju kopol do hlavy a obžalovaný [REDAKOVANÉ] ju najmenej 4-krát udrel do oblasti tváre, a to striedavo aj päšťou, pričom poškodená [REDAKOVANÉ] vzhľadom k tomu, že bola evidentne pod vplyvom alkoholu, v ťažkom stupni opilsti, opakovane zasahovaná údermi do oblasti hlavy, prakticky sa nebránila, a následkom týchto úderov utrpela smrteľné zranenie – roztrhnutie

premostujúcich ciev medzi mozgom a mozgovými plenami s krvácaním pod tvrdú plenu mozgu a ťažký poúrazový opuch mozgu, ktorým zraneniam podľahla v ten istý deň o 15.30 h.“

2. Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ spolu s ďalším obžalovaným odvolanie. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 8To/52/2018 zo 17. júla 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku (ďalej len „TP“).

3. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením č. k. 4Tdo/3/2019 zo 14. mája 2019 podľa § 382 písm. c) TP odmietol. Sťažovateľ ako dovolacie dôvody uviedol § 371 ods. 1 písm. g) a i) TP.

4. Sťažovateľ 17. decembra 2019 prostredníctvom obhajcu podal v poradí druhé dovolanie, v ktorom ako dovolacie dôvody uviedol § 371 ods. 1 písm. b), g) a i) TP. Dňa 24. februára 2020 bolo najvyššiemu súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom vzal dovolanie späť z dôvodu, že sa v jeho veci koná pomaly, čo dal na vedomie Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvu spravodlivosti Českej republiky.

5. Najvyšší súd uznesením č. k. 5Tdo/5/2020 z 24. februára 2020 v zmysle § 375 ods. 3 TP zobral späťvzatie dovolania na vedomie.

6. Sťažovateľ podaním z 30. decembra 2020 doručeným okresnému súdu 12. januára 2021 podal v poradí tretie dovolanie, kde opätovne ako dovolacie dôvody uviedol § 371 ods. 1 písm. b), g) a i) TP.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením (doručené 18. novembra 2021) dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 382 písm. b) TP ako podané neoprávnenou osobou s odôvodnením, že:

„Podľa ustálenej súdnej praxe (R 48/2014-III.) späťvzatie dovolania a jeho vzatie na vedomie uznesením predsedu senátu dovolacieho súdu (resp. predsedu senátu súdu prvého stupňa v situácii, keď ešte vec nebola predložená dovolaciemu súdu) má rovnaký účinok ako späťvzatie odvolania, t.j. vytvára prekážku vecného prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo na základe opätovne podaného dovolania tou istou oprávnenou osobou, ktoré v takom prípade musí byť odmietnuté z formálnych dôvodov podľa § 382 písm. b) Tr. por. per analogiam.

Trestný poriadok procesný postup za takej situácie (podanie dovolania potom, ako došlo ku skoršiemu späťvzatiu dovolania) výslovne neupravuje, a preto v takej situácii treba analogicky postupovať podľa ustanovenia § 382 písm. b) Tr. por. Dovolací súd pri takom konštatovaní vychádza z toho, že rovnako ako pri odvolaní ani pri dovolaní nie je možné v tej istej veci podať opravný prostriedok osobou, ktorá ho už predtým vzala späť, pretože pokiaľ nie je taký postup (podanie odvolania po jeho predošlom späťvzati) možný, pri riadnom opravnom prostriedku, ktorým sa napáda ešte neprávoplatné rozhodnutie, o to viac taký postup nie je možný pri dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku (podávanom proti právoplatnému rozhodnutiu), ktorý je možný podať oproti odvolaniu len za splnenia zákonom, presne vymedzených prípadoch, ktoré sú podstatne užšie ako v prípade podmienok na podanie odvolania (argument a minori ad maius, od menšieho k väčšiemu). Pri opačnom výklade by došlo k takému paradoxu, že podanie mimoriadneho opravného prostriedku by bolo dostupnejšie v tomto ohľade ako podanie riadneho opravného prostriedku.

V tomto ohľade navyše treba uviesť, že v poradí tretie podanie dovolania obvineným podaním z 30. decembra 2020 (č. l. 877 – 885) je v jeho odôvodnení absolútne totožné s predošlým podaným dovolaním (druhým v poradí) zo 17. decembra 2019 (č. l. 733 – 740), ktoré bolo vzaté obvineným späť, pričom dokonca obidve dovolania obsahujú aj tie isté chyby vecné či pravopisné, napr. v oboch dovolaniach sa uvádza, že podľa § 275 písm. c) Tr. por. [namiesto správneho § 285 písm. c) Tr. por.] súd obžalovaného oslobodí, ak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný).“

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia bližšie nešpecifikovaných práv, tiež žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému rozsudku okresného súdu:

9. Z neúplného podania a vyžiadaných príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom konania pred krajským súdom na základe odvolania sťažovateľa. Pre rozhodnutie ústavného súdu v danej časti je teda podstatné, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol podrobený zákonnému prieskumu zo strany krajského súdu, teda bol v danom prípade dodržaný princíp subsidiarity, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“).

10. Uvedená skutočnosť tak vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum neúplného podania prezentovaného porušenia bližšie nešpecifikovaných práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, a preto bolo neúplné podanie v tejto časti odmietnuté podľa § 56 ods. 2 písm. a) ZoÚS pre nedostatok právomoci na jeho prerokovanie.

III.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

11. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

12. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd odmietol v poradí tretie dovolanie sťažovateľa. Vec bola špecifická tým, že dovolanie obsahovalo identické dôvody ako v poradí druhé dovolanie, ktoré sťažovateľ vzal späť. Za takýchto okolností konštatovanie prekážky vecného prieskumu napadnutého rozhodnutia (uznesenia krajského súdu) ústavný súd neposúdil ako ústavne neudržateľné. Spät'vzatie dovolania a jeho vzatie na vedomie uznesením predsedu senátu dovolacieho súdu vytvára prekážku vecného prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo na základe opätovne podaného dovolania tou istou oprávnenou osobou, ktoré v takom prípade musí byť z formálnych dôvodov odmietnuté (R 48/2014).

13. Z uvedeného vyplýva, že ak sťažovateľ podal dovolanie v zmysle § 368 a nasl. TP a následne toto dovolanie vzal späť, pričom toto spät'vzatie dovolania uznesením vezme na vedomie predseda senátu dovolacieho súdu alebo predseda senátu súdu prvého stupňa, nové dovolanie s identickými dôvodmi predstavuje prekážku vecného prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania.

14. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS.

15. Sťažovateľ žiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

16. Predpokladom pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 ods. 1 ZoÚS je potrebné kumulatívne splniť tri podmienky: a) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, b) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že c) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená alebo ústavná sťažnosť nie je neprípustná.

18. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľ nespĺnil podmienky na ustanovenie advokáta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu